

SLOVENSKI NAROD.

Izdaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

 Zaradi velikonočnih praznikov izide prihodnji list sredo.

Vabilo na naročbo.

Vse gg. dosedanje naročnike, katerim naročnina poteče konec marca in druge narodnjake vabimo na novo naročbo „Slov. Naroda“.

Onim gg. naročnikom, ki v teku tega meseca ne naroče zopet, bode administracija list ustavila.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta	6 gld. 50 kr.
Za četrt leta	3 " 30 "
Za en mesec	1 " 10 "

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta	8 gld. — kr.
Za četrt leta	4 " — "
Za en mesec	1 " 40 "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta	2 gld. 50 kr.
Po pošti sprejeman " " "	3 " — "

Administracija „Slov. Naroda“.

Stanje v Srbiji.

Iz Belgrada, 28. marca. [Izv. dop.]

Pri nas nastanjeni veleavlanski konzuli raztrbili so po svetu, da pri nas velika razburjenost in zmešnjava vlada, ter da se je bati vsakršnih dogodjajev. Normalnega stanja denes res pri nas nij, tako hudo pa še vendar nij, da ne bi še hujše postati moglo. Konzulska poročila imajo dva po-

greška. Prvi pogrešek je, da so prehitena, drugi pa, da so za danes vsaj še prepesimistična.

Za kaj gre prav za prav danes v Srbiji? Kratak odgovor na to vprašanje je: v Srbiji boré se denes razni elementi za vladno oblast. Na eni strani stoji knez in vlada, na drugi pa narodna skupščina, v kateri se pa še razni vetrovi tepejo. Do sedaj je še zmirom skupščina proti knezu in vladi zmagovala. V njenih rokah denes nij samo zakonodajna oblast, nego tudi uže dober del eksekutive. Povod borbi mej vlado in skupščino, ali jasneje govoreč, mej knezom in narodom, je dal neuspeh naše vnanje politike, fiasko, katerega je knez v Carigradu naredil, nerešeno vprašanje zavoljo naših trdnjav Mali Zvornik in Zahar, poniževalno obnašanje kneza in vlade nasproti stranim konzulom, in odločno zaviranje notranjega svobodnostnega razvijanja. Kar se denes v skupščini godi, nij nič drugega, nego izraz narodovega nezadovoljstva. Gospodar naše situacije denes nij več niti knez, niti vlada, niti uplivi raznih velevlstij, nego gospodar situacije je narodna skupščina. Knez se je sicer iz prvega proti skupščini po konci postavljaj, ter cele gruč narodnih zastopnikov na „audiendum verbum“ pred se citiral, pri tem je pa na tako trdi odpor naletel, da je njegov „quos ego“ zopet hitro vtihnil, in denes je knežev konak malo tehten faktor v naši politični borbi. Vlada ne vé, ali ima v skupščini večino, ali je nema, jeziček na vagi se enkrat na njeno, drugikrat na nasprotno stran zaniše. Skupščina, zahtevajoča revizijo ustave, se bode brž ko ne v kratkem v konstituanto prevstvarila. Denes

se še ne more reči, katera stranka ima večino v skupščini. Vrenje v njej še nij dokipelo, sodrga se še nij izčistila, patoka ne še odcedila. Burnejše nego mošt vreje, jačejše bo vino, se reče. Če bi se to smelo na vrenje v naši narodni skupščini vpotrebiti, je upati, da bode naše prihodnje stanje jako čvrsto. Relativno naj jačejša stranka v skupščini je liberalna stranka, in ta je tista stranka, ki hoče naše javno življenje in našo državno uredbo po zapadno-evropskem kalupu preustrojiti, ter se tako turkizma in orijentalizma, ki ga je še polne kože pri nas, iznebiti. Poleg liberalne stranke so precej jaki radikalci. Ti bi radi iz naše skupščine ne samo „konstituanto“, nego celo „konvent“ naredili. Če bi naši radikalci denes do večine prišli, je jutre v Srbiji republika, če ne celo komuna. Vladna ali konservativna stranka nema pravega in trdnega stališča. Niha se sem ter tja, kakor ladija brez vesla jadra. Naša konservativna stranka nema nič, čem bi mogla maso naroda na svojo stran potegniti. Potem nij čuda, da prihajajo iz vseh strani kneževine samo liberalcem zaupnice, konservativcem pa nezaupnice!

In tako pri nas kriza dozoreva, ter se bliža, počasi sicer, pa odločno svoje kulminaciji. Obustaviti jo nobeden več ne more. Koga bo pokazala in koga na površje vzdignila, kdo bi mogel to uže denes reči. Javno mnenje je pa uže začelo neke moče v vis vzdigovati, mej katerimi denes samo enega imenujem, in ta je Kujundžić, omladinški literat. Kdor godi pa bo v prihodnje v Srbiji vladal, njegovo prvo delo bo moralo biti, da tok obujenega radikalnega duha v izvanjsko akcijo navrne, da se mu na zunaj ventil odpre, da se mu odduška da,

Listek.

Nova slovenska knjiga

z naslovom „Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih in njih upotrebljevanji pri računih z metrično mero in vago in 90 natančnih primerjavnic dosedaj v Avstriji v rabi bivših mer in vag in metrične mere in vage,“ katero je sestavil prof. J. Žnidaršič, se ravno sedaj v „narodni tiskarni“ tiska in bode dostavljena in dotiskana v kacin šestih tednih.

Obseg in nujno potrebo take knjige objasnjuje najbolje „predgovor“, katerega je pisatelj knjigi pridel in ki se glasi tako-le:

„Prihodnje leto se ima vpeljati pri nas metrična mera in vaga. Mnogo bo sitnosti in mrmranja prej, nego se je privadimo. Kakor vsaka nova reč, vzbudi tudi metrična mera in vaga v prvi vrsti nezadovoljstvo vseh nevednežev in onih nemarnežev, ki se

ne bodo hoteli seznaniti z njeno praktično sestavo. Če si pa vsi njeno lahko sestavo prisvojimo do dobrega in premislimo koristi in prednosti, katere ima pred vsemi drugimi merami in vagami, izgine nevolja zaradi nje — z vseljem se je bomo posluževali vsi.

Kake koristi in prednosti nam pa ponuja? Navesti hočem nekatere.

Obzira vredna konst metrične mere in vage je, da jo za postavno rabi do 200 milijonov ljudi. Več držav pa, v katerih se nij postavno uvedena, dovoljuje njeno rabo, in nij dvomiti, da se prej ali pozneje sprejme po vsem svetu. Koliko olajšanja bodo imeli mejnarodni trgovci in drugi, ki potujejo po tujih deželah, ako bo mera in vaga povsod enaka. Sitne račune in različenost mere in vage v raznih državah, misli si lahko vsak, če tudi jih sam še nij delal.

Pa ne samo to, da so imele države različne mere in vage, in je še imajo, tudi

to pride v pretres, da je vsaka imela celo kopo mer in vag. Tako smo v naši državi merili žito na vagan, tekočine na vedro, bokal itd., sedaj bomo merili oboje na enako mero. Dosedaj smo imeli na železnicah, poštah in colnih uradih colno, v kupčiji po navadi dunajsko, v lekarnicah lekarsko vago; za zlatino, sreberino in drago kamenje trebalo je zopet posebnih vag; sedaj teh različnih vag ne bo treba — imeli bomo za vse reči le metrično vago.

Metrična mera in vaga je pa tudi zaradi tega jako važna — in to jej naj bolj odpira pot v vse omikane države — ker je osnovana isto tako, kakor števila, katerih se obično poslužujemo. Za števila drugače osnovana bi metrična mera in vaga v sedanjosti svoje sestavi ne bila za praktično potrebo. Osnovno število naših števil je 10, isto tako se naslanja lomljenje ali drobljenje in množenje ali skladanje jedne metrične

drugač bo Srbija v lastnem ognju izgorela, v lastnej krvi se vtopila.

Velevlasti gledajo molče na nas. Nobena ne reče niti „da“, niti „ne“, nobena nam ne svetuje, nobena ne odsvetuje, nobena nas ne hvali, nobena ne obrekuje, nobena se ne grozi, nobena prilizuje, nobena se v naše sedanje zadeve ne meša. Inostrani konzuli vidijo in nekako nečejo viditi, čujejo in nekako nečejo čuti. To nam je čisto prav. Kajti vsako inostrano vmešavanje bi našo krizo v svojem naravnem razvijanju motilo in zadrževalo.

(Dostavek uredništva: Ta članek natisnemo, da-si ga je telegraf uže prebital, kakor smo v zadnjega lista političnem pregledu uže povedali. Mej tem časom namreč, ko je dopis na dolgem potu iz Beograda do „Slovenskega Naroda“ hodil, razpustil je srbski knez burno skupščino. Sedaj pride najbrž bolj konservativna večina na površje in se bode pri volitvah delalo vzlasti proti republikancem. In to je prav. Srbija ne more zrela biti za republiko. Republika brez pravih republikancev je povsod nesreča. In pošteti liberalizem nema nobenega hujšega sovražnika, nego je pretirani liberalizem. Tako so najnovejšo špansko republiko vrgli bolj pretirani in komunistični ultra-republikanci v južnih španskih mestih, nego črnuhi Karlisti. In na Francoskem bi bila komuna skoro da republiko ob kredit spravila. — Slovanstvo mora veselo biti, da se Srbija enake opasnosti občuva.)

Imenovanje učiteljev na Štajerskem.

Ker se je uže v dveh sesijah štajerskega deželnega zbora to vprašanje odločevalo, zaradi tega je jako verjetno, pa tudi potrebno, da se letos reši. Dokler se je na Štajerskem šolnina pobirala in tekla v okr. šolski fond, imeli so krajni šolski sveti pravico do imenovanja učiteljev, kakor jo imajo na Kranjskem še, da si je tudi učnina odpravljena.

Pozneje pa so dobili okrajni šolski sveti to pravico, ker so učitelji svoje plače iz okrajnih blagajnic (od okrajnih zastopov) dobivali. Vsled postave od 3. m. 1874 leta pa plačujejo okrajni za šolske stroške samo 7% direktnih davkov, a primanjkujejo svoto dodaja dežela. Vsled tega si je pa dež.

mere in vage na število 10. Računi s številom 10 so pa najlažji, za to se nam ta sestava mere in vage kmalu priljubi.

Dosedaj smo pri vsakdanjih računih, kadar nijsmo izhajali s celimi števili, upotrebljevali navadne razlomke. Od sedaj nam bo veliko bolj kazalo računati z decimalnimi ali desetinimi razlomki, ker se le-ti v svoji osnovi strinjajo s sestavo metrične mere in vage. Za to sem spisal rojakom, kateri dosedaj še niso imeli prilike, dovolj se seznaniti z desetinimi razlomki, o njih in njihovem upotrebljevanju pri računih z metrično mero in vago kratek poduk v materinem jeziku, da jim ne bode treba sezati po tujej knjigi.

V tem poduku sem, kjer se je dalo, pravila prosto utrdil, ali vsaj pojasnil, znanstveno dokazovati nij bila moja zadača, ker knjižica nij namenjena onim, kateri iščejo strogo znanstvenega poduka.

Nauku sem dodal 90 primerjalnic o merah in vagah dosedaj rabljenih in o me-

šolski svet z dovoljenjem deželnega zbora (nekako breve manu, opiraje se sicer na nedoločno postavbo) prilastil pravico imenovanja za mnoga učiteljska mesta. Okrajni šolski sveti so vsled tega, da se jim pravica krati, kaj nevoljni in okrajni zastopi ne manj. Tako je graški mestni šolski svet nedavno sklenil, da se obrne s prošnjo na deželni zbor, da naj se mu pravica imenovanja učiteljev po mogoči novi postavi nikakor ne odvzame. — Pa vsaj bi to največja brezobzirnost bila nasproti davkoplačujočemu ljudstvu, ako bi njegovi zastopniki v krajnih in okrajnih šolskih svetih imeli nobene pravice do imenovanja svojih učiteljev. Zatorej si dovoljujemo tudi naše poslance v štajerskem deželnem zboru opozorovati, da se ne bode pravice krajnim in okrajnim šolskim svetom kratile, da se ne bode štajersko šolstvo popolnoma centraliziralo, kar bi morebiti narodnemu šolstvu na slovenskem Štajerji najbolj škodovalo. V boljše razumevanje te važne zadeve za slovensko štajersko šolstvo podajemo tukaj iz „Sloven. učitelja“ še neko strokovnjaško razpravo:

„Na Štajerskem imenuje uže sedaj deželni šolski svet do 900 učiteljev (vseh učiteljev je do 1300) ker deželna blagajnica plačuje okrajne po $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$ šolskih stroškov, kajti posamezni okrajni smejo k večjem 7% naklade pobirati za šolo, in njih blagajnica torej ne more sama vsega izplačevati. In kjer deželna blagajnica čez polovico plačuje v okrajno, tam ima tudi pravico imenovanja. Pitanje nastaja, bode-li ta centralizacija šolstvu koristila? — Nikakor ne. — Okrajni šolski svet v imenovanju izgubi svojo najvažnejšo pravico. Narod bode tedaj samo plačeval in moral gledati, kaj bodo drugi z njim delali. A zaradi tega pa tudi postane pasiven ter sedanja gorečnost bode omrznila in to bi bilo jako slabo. Jelo bi šolstvo iti rakovo pot, ter bi zaostalo za en par decenij. In to bi se zgodilo posebno po taci deželah, koder biva več narodov. V taci deželah bi se pripetilo, da bi večina deželnega zastopa prezirala želje manjšine in bi se njej nasproti niti ne ozirala na pedagogiko, kakor hitro bi ne bilo v njenem (večine) interesu. Tu bi šlo le za politiko in učitelj bi bil le pomoček večini, da bi izpod nog izpravila manj-

tričnej meri in vagi. Izračunal sem te primerjalnice sam in vestno, za to je priporočam z dobro vestjo ne samo trgovcem, nego tudi računstva menij večšim rokodelcem, obrtnikom in vsem, katerim bi bilo treba gubiti čas s preobračanjem starih mer in vag na metrično, ali iz metrične na stare.

Te primerjalnice se bodo zdele marsikomu tu pa tam čez potrebo natančne. To je res, za navadne račune take natančnosti nij treba; pa ravno zaradi velike natančnosti je rabi lahko vsak brez izimka; kdor pa neče tako natančno računati, kakor mu je s temi primerjalnicami mogoče, naj si podana števila skрати in le približne vrednosti vzame.“

Tako „predgovor“, ki nam je v prvem odtisku izročen bil.

Razumeje se, da bomo bralce uže še opozorili na to za trgovce in sploh vse potrebno kujigo, kadar izide.

šino, ker učitelji odgojujo mladino, ter jo pedagogično napeljujejo, kakor jim drago. Deželni zastop pa bi si uže vedel dobiti taci učiteljev, ki bi služili samo njegovim namenom.

Kakor je videti, namerava se to. Ogle-dujmo si le razmere.

Okrajnim šolskim svetom se radi tega hoče odvzeti pravica imenovanja, ker ne morejo učiteljev in sploh stroškov za šolstvo iz svojih blagajnic izplačevati. Zakaj uže li ne? — Radi tega, ker jim je deželni zbor — peruti obstrigel in sicer s tem, da je določil, da sme okrajni šolski svet le 7% naklade pobirati za šolstvo. Kjer pa s tem ne more izhajati, ondi mora dežela (ka-li?) v svojo mošnjo seči. V okrajno blagajnico plačujejo — prebivalci v okraji. A v deželno blagajnico plačujejo tudi prebivalci okrajev in ti skupaj delajo baš deželo in oni deželane. Tu vidimo, da gre denar iz ene in iste mošnje, — iz mošnje deželane. Zakaj bi le ne imel torej narod pravice glede svojega šolstva, s kojim je v tako tesnej zvezi, po svojih neposrednih zastopnikih govoriti? Neposredni zastopniki narodovi imajo to prednost pred posrednimi, da so oni precej iz naroda izšli, dočim so posredni zastopniki večidel gospodje v glavnem mestu, ki redko razmere po deželi dobro poznajo; oni vedo, kje jih črevelj žuli, a ti se za žule niti ne zмене. Deželi torej nij treba odstopiti za milostno podporo tako važne pravice, kajti dežela si polni svojo mošnjo s krvavo zasluženimi novci prebivalcev in je torej tudi dolžna nje podpirati, ne da bi jej prebivalci odstopili svoje pravice.

V graškem deželnem zboru je bila o tem predlanskem jako živahna debata, ker so bili gg. poslanci raznega mnenja.

A letos se nadejamo, da se velika večina izreče, naj pravico imenovanja učiteljev obdrže okr. šolska svetovalstva, ker sprevidé, da je uže tako šolstvo jako centralizovano in da bi bila večja centralizacija le na kvar. Uže lani se je potegnil „Lehrerbund“ in druga učiteljska društva za okr. šol. svete. Želeti bi bilo, da se tudi letos potegnó za okr. š. svete vsa učiteljska društva in druge korporacije.“

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 27. marca.

Notranja politika v Avstriji sedaj miruje, ker vsi javni zbori in uradi praznujejo. Vendar cel položaj nij ugoden niti za vladajočo ustavoverno stranko, katere se vedno mora bati krize in katastrofe, niti za nas Slovane, kateri smo dosedaj še zastonj čakali „vstajenja“ narodne svobode in pravice.

Ogerska zbornica se bode koncem maja razpustila, v juliju bodo pa nove volitve.

Vnauje države.

V Rumuniji dela opozicija velike priprave za bodoče volitve. V to svrhu se je ustanovila velika zveza, ki ima namen, uničiti vse vladne kandidature. Opozicijska „liga“ bode tudi izdajala posebni dnevnik pod naslovom „Alegetoral liber“ („Slobodni volilec“), ki bode razpravljal le volilno agitacijo.

Versailles postane sedaj glavno mesto Francije in vladni sedež republike. Komunikacijsko ministerstvo išče mesta za senat, ter pretresava zaradi tega dva predloga; prvi svetuje, naj se priredi za posve-

tovanje senata dvorana v tako zvanej „salle de Batailles“, zbornica bi pak ostala v gladišču. Drugi predlog zopet svetuje, naj se za senat postavi krasna dvorana z nakladem 2 milijonov frankov. Dalje naj se postavi za poslance, senatorje in uradništvo posebna železnica, ki bi peljala iz versailskega gradu v središče Pariza.

Iz *Persije* dohajajo še vedno nevesela poročila. Dasiravno je perzijski šah obiskal in prepotoval vse evropske države, vendar dosti koristij od tega nij prinesel domov. Ko vsled bede in pomanjkanja tisoče in tisoče ljudij umira gladu, živi šah v svojem haremu veselo, kakor bi bila dežela njegova v najlepšem redu, ter napolnjuje po navadi kraljevsko palačo z sodovi zlata. Guvernerske službe oddaja onim, ki mu največ davka odrajujejo. Zaradi tega odirajo tudi ti guvernerji ljudstvo do poslednjega vinarja. Oni Perzijani, katerim nij moč, tega prenašati, begajo na ruska tla. Tako se je n. pr. pred dvema leti prebivalstvo najbogačjšjega kraja Redže, izselilo v ruske kraje. Ta dogodek je prouzročil po celem Perziji veliko gibanje, ter vlada namerava z pomočnimi sredstvi to zabraniti in učiniti temu stanju konec.

Domače stvari.

— (Volitve.) Na drugem mestu prinašamo oklic in kandidate za mestne volitve. — Prosimo vse prijatelje, ki niso sami volilci v 3. ali 1. razredu, a poznajo in so v zvezi z volilci, da jih precej nagovoré in si dajo obljubiti voljenje slovenskih kandidatov. Samo živa agitacija od vseh strani do zmage pomore.

— (Pirhov) niti političnih, niti družih nam letošnja velika noč nij prinesla, da niti pomlad še nij svojih prvih glasnikov poslala nego se niti snega čisto znebili nijsmo. Zatorej jo hočemo slaviti — drugo leto.

— („Božji grobi“) po ljubljanskih cerkvah so imeli v petek navadno mnogo obiskovalcev, pobožnih in radovednih, ulice mej posameznimi cerkvami so bile vse popolne živahne.

— (Visoka starost.) V ljubljanski hiši za uboge je umrl veliki petek najstarejši mož v Ljubljani, namreč 105 let star mož, ki je bil prej vrtnar v Krakovskem predmestju.

— (V sežanski čitalnici) bode dné 29. marca veselica z deklamacijo, petjem, vojaško glasbo, plesom in igro: „Telegram.“ Začetek ob 7¹/₂ uri zvečer. Vstopnina 60 kr. za osebo. K tej veselici uljudno vabi: odbor.

— (Iz Črnomlja) se nam poroča, da je učitelj v Starem trgu pri Poljanah, g. Nikolaj Stanonik, pripravljen, se javno braniti proti vsakej krivici, katera bi se mu znala storiti od katere koli strani. Naznanjal bode po javnem potu vse čine in nakane svojih neprijateljev, ako ne odjenjajo ga preganjati.

— (Iz Loke) se nam piše: Znani cerkvenopolitični list se v dopisu od tod, v katerem grdi narodne ljudi, tudi baha, da je pri nas najbolj bran list. To velja morda za „pod Lebnikom“, od koder oni dopisi dobajajo, a ne o Loki, kjer ima n. pr. „Sl. Narod“ veliko več prejemnikov in še več bralcev, da celo, ako odštejemo duhovne, celo „Slov. Tednik“ več naročnikov, nego „Slov.“

— (Iz Peterburga) nam piše eden naših tamošnjih slovenskih prijateljev: „Prestavili smo bili govor dr. Vošnjaka v drž.

zboru o germaniziranji slovenskega naroda, kakor je bil po stenografskem zapisniku v vašem listu čitati. A nesreča je hotela, da je bil časopis „Ruski Mir“ ravno tisti dan ko je ta govor prinesel, zaradi drugega članka ki je administracijo v Aziji napadal, konfisciran in za tri mesece prepovedan.“

— (Zdravnikov menda vendar res ne bo treba več) ker se sedaj „čudeži“ zopet godé, kajti naša „Danica“ piše: Javno zahvalo sv. Jožefu in „Naši ljubej Gospej presvetege Serca“ izrkam podpisani za zadobljeno zdravje. Nadlegovan namreč od bolezni, katera bi znala imeti pomenljive nasledke, sem se obrnil v tej zadevi do nekega zdravnika. Po desetmesečnem vživanju raznih zdravil mi je bilo le na videz nekoliko pomagano, potem se je bolezen zopet povrnila, hujše kakor od začetka. Močno me je peklo v persih, da sem moral opustiti del navadnih molitev, drugo sem pa stoji ali sede molil, ker klečati mi ni bilo mogoče brez hudih bolečin. Spoznavši v največji stiski, da po zdravniku mi bo pozno kaj pomagano, sem pribežal k sv. Jožefu, ter opravljal njemu v čast devetdnevno, katero sem združil s „tednom Naše ljube Gospe presv. Serca“ prosivši ju, da bi mi sprosila od Boga ljubo zdravje, ako je tako Božja volja in moji duši v zveličanje ter sem tudi obljubil nsišanje prošnje razglasiti po „Danici“ in „Monat-Rosen“ in dati brati eno sv. mašo njima v čast. In glej! uže med opravljanjem omenjenih pobožnosti mi je bilo vedno boljše in sedaj mi je do dobrega pomagano, lahko opravljam zopet svoje navadne molitve in tudi daljše klečanje mi več nič hudega ne prizadene. — Vsim pa, kateri imate kaj terpeti, kličem: „Ite ad Joseph!“ in če je Božja volja, vam bo pomagano. Terst, 22. sušca 1875. Josip Bolé, terg. agent.“

Volilci glavnega mesta ljubljanskega!

Zbor ljubljanskih volilcev, katerega je politično društvo „Slovenija“ sklicalo, se je odločil za to, da se letošnjih mestnih volitev udeležimo toda le v III. in I. volilnem razredu. Razlogi tega postopanja se vam bodo obširneje priobčili po posebnih listkih. — Denes vam le na kratko priporočamo sledeče enoglasno postavljene kandidate:

Za III. volilni razred:

- Gosp. dr. Karel **Bleiwels**, primarij v deželnej bolnišnici.
- „ France **Goršič**, orgljar in hišni posestnik.
- „ Vaso **Petričič**, trgovec in hišni posestnik.
- „ Franjo **Potočnik**, vpokojeni c. kr. staviteljski svetnik.
- „ Jožef **Regali**, mizar in hišni posestnik.

Za I. volilni razred:

- Gosp. Janez N. **Horak**, rokovičar in hišni posestnik.
 - „ Miha **Pakič**, rešetar in hišni posestnik.
- Krepko na noge, volimo složno in zmaga bode naša!

Narodni odbor za mestne volitve ljubljanske.

Razpis daril.

Odbor „glasbene matice“ je v seji 16. t. m. odmenil sledeča darila in sicer:

I. 20 goldinarjev v srebru

za najboljšo zbirko narodnih pesnij, to je iz naroda slovenskega nabranih napevov, katerih pa mora biti na številu najmanj deset. Zložene naj bodo čveteroglasno, ali pa enoglasno s spremljevanjem glasovira. Pri vsaki pesmici naj bode tudi zaznamovano, kje se je našla, kdo jo je nabiralcu pel in v katerih krajih je znana. Skrbeti je tudi za to, da se besede, to je vse kitice one pesmi natančno napišejo.

II. En cekin

za skladbo, ki je primerna za „Šmarnice“, to je Marijina pesem, katera zna biti sestavljena ali za mešan zbor, ali za samo-, dvo- ali trispev s spremljevanjem orgelj.

III. En cekin

za cerkveno skladbo, katera služi pri sv. maši kot vloga za ofertorij.

IV. En cekin

za cerkveno skladbo, ki je pripravljena za kak večji praznik n. p. binkoštna, božična itd. O sostavi III. in IV. veljajo ista pravila kakor pri drugi. Kompozicije morajo biti v lahkem narodnem, cerkvenem duhu zložene, da se lahko rabijo tudi v krajih, kjer se ne nahajajo posebno izurjene pevske moči. Besede morajo biti v slovenskem jeziku.

Skladbe naj se pošljejo družbenemu tajniku g. Vojtehu Valenti do 31. maja t. l. brez podpisanega imena, katero naj se priloži v zapečatenem listku.

Poslani rokopisi se ne bodo vračali.

V Ljubljani dné 31. marca 1875.

Odbor „glasbene matice“ *).

*) Odbor prosi, da bi vsi slovenski časniki ta razpis priobčili, da se udeležé konkurence domači skladatelji vseh slovenskih pokrajin.

Poziv!

„Glasbena matica“ je tudi prevzela nalogo nabirati pri svojih udih doneske za dr. Costov spomenik. Čestiti družbeniki se torej vabijo, da pošljejo svoje doneske družbenemu blaginiku g. Franjo Dreniku, kateri bode došle darove dotičnemu odboru izročil.

V Ljubljani. 25. marca 1875.

Odbor „glasbene matice“.

Zahvala.

Zdravnik g. Bachmann iz ilirske Bistrice je nabral pri šolskih prijateljih v Bistrici in v Trnovem toliko denarja, da je bilo denes 19 revnih šolskih otrok trnovske šole za veliko noč popolnem oblečenih, 8 pa potrebnim obuvalom obdarovanih, in še je ostalo 38 gld. za prihodnje leto.

Za to blago dejanje se v imenu obdarovanih otrok gosp. zdravniku Bachmannu, vsem plemenitim gg. dobrotnikom, vzlasti pa čast. gospem in gospodičinam v Bistrici in v Trnovem, ki so obleko šivale, prav iskreno zahvaljuje

Martin Zarnik, nadučitelj.

V Trnovem. 25. marca 1875.

Uradno naznanilo.

28. marca 1875.

Razpisane službe: Pri c. kr. okrajnej sodniji v Litiji, v Kranji in c. kr. dež. sodniji v Ljubljani služba uradniškega sluga in eno mesto ječarja, prošnje do 2. maja c. kr. predsedništvu deželne sodnije tu. — Na Vrhniki služba I. učitelja z letno plačo 650 gld., v 6 tednih c. kr. okr. šol. svetu za ljub. okolico.

Javne dražbe: G. Prosenovo iz Kresniškega vrha, 262 gld., 30. marca (I. Litija). — M. Seknetovo v Kranji, 700 gld. 5. aprila (I. Kranj). — Jurij Strazišarjevo iz Hruškarij, 925 gld., 2. aprila (I. Lož). — J. Pestelovo iz Poddrage, 2985 gld. 3. aprila (I. Vipava). — Anton Šabcevo iz Trnovega, 900 gld. 30. marca (II. Postojna).

Deželno gledališče v Ljubljani.

Veliki pondeljek 29. marca 1875.

Prvikrat:

Bisernica.

Igrokaz s petjem v 2 oddelkih, po C. pl. Holtei-jovi „Die Perlenschnur“ poslovenil Ivan Kalan.

Prvi oddelek: Hans Jurež.

O s o b e:

Baron Črtomir, graščak — — — gospod Moric.
Karel, njegov lovec — — — gospod Schmidt.
Oče Rodovščak, najemnik — — — gospod Sušteršič.
Marta, njegova žena — — — gđe. Ilonova.
Ana, njijna hči — — — gđe. Podkrajškova.
Hans Jurež, Rodovščakov hlapec — — — gospod J. Noll.
Podčastnik — — — g. S. Paternoster.
Prvi vojak — — — pri nabiri — — — gospod Komarič.
Drugi vojak — — — novinec — — — gospod Eržen.

Vojaki. Kmetje in kmetice. Novinci.

Drugi oddelek: Vrnitev iz Afrike.

O s o b e:

Karl Ramnik, poštar — — — gospod Schmidt.
Ana, njegova soproga — — — gđe. Podkrajškova.
Lizika, njena hišina — — — gđe. Piskarjeva.
Jurij Bojmir — — — gospod J. Noll.
Joanes, njegov sluga, zamorec — — — gospod P. Kajzel.
Prvi oddelek se godi v vasi Travniku pri Rodovščakovih; drugi oddelek 13 let pozneje v tuji deželi v nekej poštni hiši.

Pri predstavi svira c. kr. vojaška godba 46. polka pešcev vojvode Sachsen-Meinungen:

- „Commercio“, Polka française, od J. Schinl-na.
- „O mladost, kako si mi lepa“, pesem od Abta.
- „Ouverture k operi „Ciganka“ ad Baefe-ja.

Kasa se odpre ob 1/2 7. uri. — Začetek ob 7. uri zvečer.
Prihodnja slovenska predstava bo bilo nedeljo 4. aprila 1875.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, žumenje v ušesih, slabost in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenec in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.
Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih na-

gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v skalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prs- nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalac in člen mnogih učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalac.
Spričevalo št. 76.921.

Obergimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bližvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière je ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tišanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10 letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesscière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50 krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.

„ant 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-“

„ov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.“

— Revalesscière-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr.

„n 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu“

„a v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.“

„0 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas“

„10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.“

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-“

„anji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.“

„lehr, v Gradi bratje Oberanzmeyer, v Lin-“

„bruku Diechtl & Frank, v Celovei P. Birn-“

„bacher, v Louči Ludvig Müller, v Mariboru“

„M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v“

„Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-“

„novicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Da-“

„vidu, lekarju, v Gradiu pri bratih Oberanz-“

„meyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu“

„lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-“

„dinu pri lekarju dr. A. Halterju, zakor v vseh“

„mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih;“

„tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih“

„kazknica ali povzetjih.“

Beste Nähmaschine der Welt.

Za Kranjsko izključljivo le pri podpisaneu!

Poleg originalnih

Howe šivalnih strojev

se nahajajo pri meni skoro vsi znani

šivalni stroji

tujezemski po zelo znižanih cenah in v velikem izboru. (58—4)

Ljubljana, židovska ulica št. 228.

S posebnim spoštovanjem

Franc Detter.

Ob priliki skupnega shoda Nj. Vel. obeh vladarjev v Benetkah

odpelje se 2. aprila ob 1. uri in 55 minut po pólunoči

z izredno znižanimi vožnjimi cenami poseben vlak

iz Ljubljane v Trst in Benetke.

Vožnji listki so veljavni le 10 dni.

Vožnja velja tja in nazaj:

V Trst:

I. razred 12 gold., II. razred 9 gold., III. razred 7 gold.;

v Trst in Benetke:

I. razred 24 gold., II. razred 18 gold., III. razred 13 gold.

Listki za vožnjo se dobivajo od 30. t. m. naprej pri osobnej kasi na ljubljanskem kolodvoru in v: Annoncen-Bureau (Fürstenhof 206). Natančnej programi zastoj.

(94—1)

G. Schröckl,

Dunaj, pisarna za popotnike, I. Sonnenfelsgasse Nr. 1.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Národní tiskarna

v Ljubljani

se priporoča

za izvršitev vseh tiskarskih del

v lični obliki in po najnižji ceni, posebno:

1000 poštah voznih listov	5 gld. — kr.
vsakih 1000 več	3 " 20 "
1000 voznih listov za železnice s firmo in železniškim kolekom	7 " 50 "
2000	13 " 50 "
1000 za brzovožnino s firmo in železniškim kolekom	9 " — "
2000	16 " 50 "
1000 zavitkov (Couverts) v kvart s firmo	4 " — "
1000 " v oktav " "	3 " 80 "

Zaloga tiskanih formularov

za c. kr. sodnije, občinske urade, okrajne zastope, šole, cerkve in cerkvene urade, advokate in notarje, pobotnice za mesečne plače i. t. d.

Lastnina in tisk „Národní tiskarne“.